

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredno pocenotno in drago po pravnicih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 5 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje izražajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljce pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 29. marca. Kraljica je sprejela ostavko (demisijo) lorda Derbyja, katero je ta vložil zaradi tega, ker se je rezerva sklicala. On ostane v uradu tako dolgo, da se njegov naslednik imenuje. — Obema zbornicama angleškega parlamenta je vlada naznanila, da so rezerve sklicane. Dotična poslanka angleške kraljice bode parlamentu došla v ponedeljek.

London 28. marca. V spodnji zbornici je angleška vlada poročila, da ruska vlada v svojem včerajšnjem odgovoru ostaje glede predloženja mirovnega dogovora pri svoji prejšnji izjavi. — V zgornji zbornici je lord Beaconsfield poročil, da je lord Derby odpovedal se ministerstvu, ker je rezerva sklicana.

Rim 28. marca. Papež je izdal alocucijo, v kateri naglašala žalostno stanje papeškega stola, ki, nasilno oropan svoje svetovne oblasti, nema polne svobodne in neodvisne porabe svoje moči. Papež zatrjuje slovesno, da bode vse skrbi obračal v to, da varuje pravice cerkvene.

Naši državni poslanci.

Z Dolenjskega [Izv. dop.]

Z veseljem smo čitali v vašem listu govor slovenskih poslancev dr. Vošnjaka in Viljema Pfeiferja. Od prvega smo že vajeni brati, da pri vsaki priliki zavzdigne javno glas za narodne naše pravice; od drugega, od Pfeiferja, nas pa tako krepka in resnična beseda, kakor jo je zadnjič govoril v državnem zboru o naših okrajnih

glavarstvih, tem bolj veseli, ker je g. Pfeifer ravno izvoljenec našega dolenjskega kота slovenske Krajine.

Kako močno je g. Pfeifer s svojim govorom o okrajnih glavarstvih na Kranjskem (priobčenem v št. 67. in 68. „Slovenskega Naroda“) pravo zadel, v osir dregnil, to je dokazal ravno tako dolg kakor neumen dopis iz Krškega v „L. Tagbl.“ — „Resnica v oči kolje“ — ta pogovor se more rabiti kot ves odgovor na ono zabavljanje — zadetega krškega dopisnika, kateri baš s tem, da podobne dopise za „Tagbl.“ kuje in slabe dovrti v „Tagbl.“ prežvekuje, dokazuje, kako je Pfeifer prav imel, če je o njemu podotnih ljudeh rekel, da nemajo nobenega pravega duševnega dela.

Na govor dr. Vošnjakov se je bil pa oglasil lisjak Dežman sam in ga dementirati poskušal. Tudi nesramno besedovanje tega političnega starega grešnika, renegata ali uskoka Dežmana, smo v „Tagbl.“ čitati slučajno priliko imeli, in zanimalo (da si ne veselilo) nas je to branje tem več, ker je tudi Dežman — žalibog! — voljen na Dolenjskem.

Dežmana in njegove stavke pobijati bi se pač reklo, vodo v Savo nositi. Polemizirati je mogoče s protivnim a politično poštenim človekom, to pa Dežman nij. Dežman je navaden strankarski izdajalec, Iskarijot svoje narodnosti. Njemu trideset srebrnikov izdajnine, a ne poštene besede! Razumej, kdor moreš, kako je človeškemu človeku, kateri je polnoleten pisal enkrat svoj sloveči članek „Slava Slavjanom“, zdaj, v tej velikej dobi vzdiganja našega Slavjanstva, kako je — pravim — poštemu človeku Slavjanu mogoče, tako nesramno v službi tujstva

svoje narodnosti in njenej stranki brce dati, kakor je to storil Dežman-transfuga?! Razumljivo je še, če Nemeč, pri nas naseljen, tira nemško politiko med nami, saj dela za razširjenje svoje narodnosti. Razumljivo je, ako navadni neuki meščanski boter štacunar ali šivankar, ki nekoliko nemških besedij lomi in si v tujem bolj dopada nego v domačem, s tujcem potegne, — on je baš revež na duhu. Kako pa more omikan človek, ki se je svoje narodnosti uže tako zavedal kot Dežman, ki pozna lepoto rodne si jezika, službovati protivnikom njegovim, to je dobremu človeku nerazumljivo.

Tačas, ko je Dežman kandidiral, delal se je volilcem za Slovence, delal se kakor da ne bi bil protivnik jezika našega, obetal, da bode nam Dolenjem železnico dobil. S tem je marskaterega ujel. Zdaj kaže v dejanji kak moč je! Ust ne odpre leto in dan! Le tačas, kadar iz naše dežele kaka pravična pri- tožba pride, vzdigne svoje izdajalske kosti in govori, da vse te pritožbe so ničeve, — kakor da bi se nam prav dobro godilo! Za železnico in druge obéte se še nikoli zmenil nij!

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 28. marca. [Izv. dop.]

V malo dneh, koncem tega meseca, potече začasni obrok, do katerega sta naš in ogerski državni zbor nagodbo bila podaljšala. Ker se v tem času nagodba še nij sklenila, predložila je vlada postavo za daljno podaljšanje na dva meseca, do konca maja. Državni zbor je, nad čemer nij bilo dvomiti, postavo z veliko večino sprejel, a ne brez debate. Za postavo je govoril grof Koronini iz Gorice, ki je celo zgodovino Avstrije prednašal in svoje

Listek.

O razvoji človeškega dela.

24. (Nedeljsko predavanje gosp. Karla Križmana v ljublj. čitalnici)

Govoreč o denšnjem svojem predmetu, ne bodem razpravljaj onih vzvišenih idej, s katerimi so se bavili največji duhovi vseh časov in narodov, idej, katere so blažile srce in um starodavnim Grkom in Rimljanom, in po katerih hrepené vsi omikani ljudje. Moje predavanje se bode sukalo okolo vprašanj, katera se zdé velikim zelo navadna; vprašanja, o katerih marsikdo sodi: „to je vse materialistično, to tare duh, ga odteguje idealizmu in vleče v prozaično mišljenje.“

Resnično je to. Premišljevanje o „človeškem delu in njegovem razvoji“ je res bolj materialistično, in cika na vsakdanjost, in idealisti o tem ničesa slišati nečejo. S tem zanikanjem pa se ta vprašanja ne dadé iz-

riniti iz sveta, marveč v našem času zadobivajo vedno večjo in večjo veljavo, in ne zdi se mi pretirano, ako Bukley piše: vse, kar je človek dosegel, dosegel je s svojim delom. Razen tega pa ima to premišljevanje tudi vzvišeni pomen, ker ono nam predočuje velikansko borbo človeškega rodu s protivnimi naravnimi elementi, ono nam kaže, kako se je človek vse svoje žive dni trudil na zemlji, kako se je mučil in kako je v potu svojega obraza jedel svoj vsakdanji kruh.

Nadejati se smem torej vsled tega, da je stvar sama vredna obče pozornosti.

Človeško telo je sestavljeno iz več posameznih organov ali delov, katerih vsak ima svoj poseben posel. Primerno delovanje organov človeškega telesa je življenje. Pri tem delovanji pa vsak organ izgubi svojo tvarino, katero je treba nadomestiti iz naravnih stvari.

Nadalje mora človek svoje telo varovati napram mrazu in vremenu; on se mora, ker je po naravi najslabeje oborožen z orožjem,

braniti pred zverino in svojimi sovrstniki. Pridobljeno hrano in orodje, katero je za večkratno porabo pripravljeno, je tudi treba varovati pred vnanjimi elementi.

Tako je po vseh svojih potrebah človek navezan na vnanje stvari, katere pa v prvotnem stanji ne ugajajo vsem tem potrebam. Nekatere so sicer zato sposobne; nekatere zopet ne. Banane, oranže, divjad in druge živali dajejo hrano človeku, za druge potrebe pa si mora človek še le pripraviti stvari, mora jih obdelavati, to je v tako stanje pripraviti, v katerem služijo njegovim potrebam.

Ta dejanja, s katerimi človek naravne stvari dela sposobne, da ugajajo njegovim potrebam, imenujemo delo.

Človeško delo po tem takem nij prvoten pojem; temveč moramo v njem ločiti tri elemente. Prvič moralčnega; energija ali vstrajnost je pogoj vsakemu dejanju, njegov bitstveni del. Drugič moramo ločiti intelektualno stran, ker pri vsakem delu mora človek ve-

misli tako obširno razvijal, da so mnogi trdili, ka je to govor ministerskega kandidata. Grof Koronini je, in to mora vsak priznati, skoz in skoz poštenjak, sicer pa za državnika prepoetičen in prevelik idealist. Proti postavi sta potem še govorila dunajski demokrat Steudel, ki je zahteval personalno unijo, in slovenski poslanec dr. Vošnjak, kateri je dokazal, da je ustavoverna stranka zakrivila ves nered v državi. Dualističen sistem se mora odpraviti. Petnajst milijonov avstrijskih Slovanov zahteva odločno, da se tudi njim daje popolna narodna ravnopravnost. Vlada in ustavoverna stranka tukaj, Tisza in njegovi pajdaši onstran Litave naj se odmaknejo, in delo, katerega ne morejo dognati, naj prepuste drugim možem, itd. (Celi govor prinesemo po stenografičnih poročilih. Ur.)

Nikdo ne verjame, da bi se razprave z Ogersko v dveh mesecih dognale, potem vendar družega ne ostane, nego da se začasna nagodba na podlagi dozdanje vsaj na dve ali tri leta sklene. Brž, ko se to zgodi, odstopi definitivno tukajšnje ministerstvo, in prevzame, kakor se za gotovo trdi, grof Potocki sestavo novega avstrijskega ministerstva.

Proti čislejtanskemu kmetijskemu ministerstvu

je v državnem zboru 18. t. m. govoril poslanec Schönerer prav resnične besede. Rekel je: „Slabe strani v centralnem vodstvu tega ministerstva so sploh znane. Zdaj kakor prej so birokratje, diletantje in nestrokovnjaki v prvi vrsti odločujoči in prav dobro pomagajo ljudstvo pačiti z dozdanjo sistemom državnih subvencij, ki niso nič družega, nego podpiranja poskusov, ki jih delajo sanjači, ki pa ne morejo posrečiti se . . . Ker je dalje pospeševanje poljedelstva večidel deželna stvar, morala bi se prepustiti deželam in kraljestvom, torej je pri nas kmetijsko ministerstvo popolnem nepotrebno in bi se njegovo delo lahko mej druga ministerstva razdelilo, kar bi ceneje bilo. Ali mar naj pri nas zaradi tega mesto poljedelskega ministra ostane, da semore kak rojak-minister nastaviti ali da kak sorodnik tedanjega ministerskega predsednika vplivno mesto doseže? (Gibanje.) To točko sem omenil, ker je v Avstriji navada, da pri oblastnijah na enem in istem kraju, na pr. pri kacam okrajnem sodišči ali

pri davkarji služete osebe ne smejo sorodne biti si in vkup uradovati; in ker slabi izgledi dobre npravi pačijo, mislim, da bi se bilo tudi pri ministerskem svetu tega načela držati.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. marca

Iz Dunaja, Berlina in iz Pariza oficialni časniki potrjujejo, da imata general *Ignatiev*, ki je zdaj na Dunaji, neizmerno važno misijo, pridobiti Avstrijo za Rusijo in odriniti jo od Anglije. Upa se, da bode srečo imel, če ravno Magjari zopet vse žile natezajo, da bi našo monarhijo pripravili v nesrečno zvezo z Anglijo in v vojno z Rusijo. Vse avstrijsko slovensko časopisje Ignatievega prizadevanje z veliko simpatijo spremlja.

V *gospodske* zbornici državnega zbora je v budgetnej debati govoril 28. t. m. Leo Thun in rekel, da se bližajo naše finance bankrotu. Finančni minister je svaril, naj se finančno stanje ne sodi presangvinično, ker s samim hranjevanjem se ne more ravnovaže v budgetu narediti, temuč se morajo tudi dohodki povišati. Vlada dosega ta cilj in ga bode tudi dosegla, ako ne bode prisiljena za brambo veljave države novih žrtev nakladati. In celo še v tem slučaju nij o bankrotu govoriti (dejal je fin. minister).

Vnanje države.

Iz *Carigrada* poročajo „Times“ o shodu ruskega velikega kneza Nikolaja s sultanom, da je sultan sprejel ga jako prijazno in mu rekel, naj bode prepričan, da je zdaj dober prijatelj, da želi le miru s svojim sosedom ruskim carjem. Osman paša in general Skobelev sta si pri tej priliki v roke segla. *Angleške* „Daily News“ pravijo: Rusija ne žali nobenega angleškega interesa; niti car niti ruska vojska ne želi vojne z Anglijo in vse bi se moglo v jednej uri prijaznega pogovora poravnati, ko ne bi neka zaslepljena stranka na Angleškem tiščala na vojsko.

Mej tem pa so Angličani uže svojo rezervno vojsko sklicali, miroljubni minister Derby je padel, v Ameriki konje kupujejo, v Indiji se vojaki nabirajo, vladno časopisje bujska — moment je jako kritičen, ohranjenje miru je zopet negotovo videti.

Dopisi.

Iz Gorice 27. marca. [Izv. dopis.] Tabor, oziroma javni shod političnega slovenskega društva „Sloga“ v Kviškem, na katerem bi imeli podpisati prebivalci desnega brega Soče adresu do Nj. V. presv. cesarja, v kateri

izjavljajo Slovenci na desnem bregu Soče svojo državno zvestobo in iskreno vdanost najvišjemu prestolu avstrijskemu, bil je vsled izvenredno slabega vremena odložen na prihodnjo nedeljo. Da bode bralcem „Slovenskega Naroda“ znano, zakaj se ima poslati omenjena adresa do najvišjega prestola, moram omeniti, da italijanski listi, izhajajoči onkraj meje, kar smelo spravljajo mej naše Slovence in Furlane onkraj Soče, ki so Avstriji najbolj zvesti stražniki na njenej skrajnej meji proti Italiji, zelo vznemirjajočo vest, da se ima avstrijska Furlanija in sploh vse ozemlje na desnem bregu Soče priklopiti nenasitljivej Italiji. To je stvar, zaradi katere se je pri vsem slabem vremenu in če prav je politično društvo „Sloga“ odložilo shod na prihodnjo nedeljo, zbralo nad 2000 Avstriji zvestih Brijcev, in tudi iz družih krajev, kakor iz Kobarida, Bovca itd. so došli vozovi naših rodoljubov in bodo zopet v nedeljo 31. marca došli, da slovesno pokažejo, da nečejo nič slišati o Italiji.

Našim Italijančičem nij to nikakor všeč, da odpotuje adresa z ogromnim brojem onih, katerih srca bijó za obstoj Avstrije, kajti to kaže, da, izvzemši par renegatskih kričačev, ne najdejo niti jednega onkraj Soče, da bi bil vnet za „Italijo unito ma non compiuto“.

Opera v mestnem gledališču, kjer se sedaj predstavljajo Bellinijevi „I Puritani“, je nenavadno dobro obiskovana, da si je vstop 70 kr.; „prima donna“ in „basso“ žanjeta največje priznanje od občinstva.

Uže prve dni meseca januarja smo imeli popolnem spomladanske dneve, a sedaj konec marcja nas je zopet zima obiskala, hribovje goriško je polno snega, pa i v naši Gorici, kdor je bolj rano vstal v ponedeljek jutro, videl je lepo belo odejo po strehah in ulicah.

V sredo minolega tedna po noči je zgorela tovarna za vinski kamen (kremor). Sreča, da je bila noč mirna in da nesrečni ogenj nij daleč okolo sebe razsajal, pač je pa tovarno in kar je bilo v njej upepelil. Sicer so židi prebrisani ljudje, in gospodar tovarne, kot sin Abrahama, zavaroval je vse do pičice ter v kratkem bomo videli na pogorišču novo tovarno za „kremor“ (vinski kamen).

Kobarid je izgubil najboljšo učiteljsko moč, primorski učitelji pa vrlega soboritelja ter narod slovenski vnetega sina — izvrstnega pevca Carlja. Thia gomila krije v ranjem Carlju žrtev nenavadne pridnosti. Žalibog i mladej slovenskej lipi odpada veja za vejo in

deti, kaj hoče s svojim delom doseči; on mora poznati stvari, katere obdeluje, in njih lastnosti; on mora vedeti, kako mu bodo njegovi pridelki koristili. Končno pa pride v poštev tudi mehanična moč, brez katere delo sploh nij mogoče. Skoraj bi dejal, da je mehanična moč glavni faktor pri delu; saj človek z delom družega ne stori, nego posamezne stvari drugo z drugo združuje, ali pa jih ločeva; z eno stvarino vpliva na drugo, s tem pri objektih svojega dela paralizira one splošne lastnosti, katerih ne potrebuje, ostale pa uporablja v svoj prid.

To so elementi človeškega dela; in njegova zgodovina naravsko mora deliti se — v zgodovino razvoja teh posameznih elementov. Vendar pa ne smemo pozabiti, da so se ti elementi ob enem razvijali, da se to nij vršilo na ta način, da bi bil človek napredoval v inteligenciji in eneržiji, fizična moč pa bi bila ostala v prvotnem stanju; marveč je ra-

stoča inteligencija tudi našla nove fizične moči, te so pomagale inteligenciji razširjati svoje kroge, vsaka njihova pridobitev pa je množila človeško eneržijo; tako so se posamezni elementi podpirali v svojem razvoju.

Predno pa govorim o razvoju teh elementov, moram čestito gospodo opozoriti na en samostalen moment, ki je bil največje važnosti za razvoj človeškega rodu, to je na delitev dela in njegovo združevanje (Arbeitstheilung und Arbeitsvereinigung).

V prvotnem stanju si je človek, oziroma posamezno gospodarstvo, potrebe z lastnimi izdelki pokrival. Vsak gospodar je vse, kar je potreboval, sam izdelal; a ti izdelki so bili zelo primitivni, okorni, in so le za silo zadostovali; kajti, človek, kateri se bavi z raznimi rečmi, le bolj na pol vsako reč naredi. Saj nemajo vsi ljudje enakih zmožnostij, to si je lahko misliti, da so se v družinah, katere so imele več udov, bodi si enakoprav-

nih, bodi si hlapcev ali sužnjev, dela, katera so se večkrat ponavljala, n. pr. klanje živine, izdelovanje obleke, voz in družega orodja, izročila enemu delavcu, kateri je je najboljše umel. Tako se je uže v družinah, katere so še vedno samo za-se producirale, uže delo delilo. Ko so ti delavci ustanovili nove družine, in z njimi nova gospodarstva, gotovo so ostali pri priljubljenem si poslovanju, ponudili so potem izdelke, katerih sami niso vseh potrebovali, onim, kateri enacih produktov niso imeli; in ker je tak producent boljše blago ceneje prodajal, so se vsi tega poprijeli, in delitev dela je polagoma dospela do današnje stopinje.

V prvi dobi svojega obstanka narodi ne poznajo dosti te delitve; čim bolj pa razvijajo svoje moči, tem bolj se začneja v rodbinah delo deliti.

Najprvo so se ločila dela pridobitve in hišno poslovanje, katera so se na-

komaj eno, na veke zgubljeno blago srce, za mili slovenski narod vneto, pozabimo, uže se je nam bati za drugo.

Domače stvari.

— (Volitve za ljubljanski mestni zbor.) Narodni volilci se snidejo v ponedeljek večer ob sedmih v čitalnični dvorani, da postavijo kandidate za mestne občinske volitve in se dogovore o agitaciji. — Nemškutarji so uže predvčeranjem v kazini o tem govorili.

— (Znanstvena predavanja.) Kakor uže poročano, govori jutri v nedeljo ob 11. uri do pola dne v ljubljanskej čitalnici dr. Zarnik znanstveno predavanje na korist „narodne šole“ o novejši zgodovini narodno združene Italije. Upati je, da bodo: zanimiv predmet, več govornik in blag namen vstopnega dohodka privabili obilo občinstva.

— (Kranjski novi deželni načelnik) g. vitez Kalina se je baje na potu z Dunaja v Gradec prehladil, tako da zdaj bolan leži in pride še le jedva v sredi aprila v Ljubljano.

— (Nerazjasnjeno) je ostalo, kaj se je godilo s tistim možem, ki je bil 10. t. m. po noči pred slonovo hišo teško ranjen na tleh ležeč najden. Mož je umrl v bolnici, ne da bi bil prej k zavesti prišel in kaj povedal, kdo ga je pobil. Sumi se, da je bil oropan, zato se preiskuje.

— (Na tukajšnjih učiteljskih) se je letos 37 pripravnikom dovolilo štipendij, nekaterim po 100, nekaterim po 50 gld.; od lani pa uže uživa enakih podpor 44 kandidatov, katerim se je to uživanje še dalje pripustilo. Po 50 gld. štipendij se je podelilo tudi 10 kandidatkinjam; 30 kandidatkinj bode pa še letos dalje dobivalo lanske leto podeljene štipendije.

— (Učiteljske službe) so razpisane: Pri sv. Barbari poleg Vurberga na ondotni dvorazrednici: podučiteljska služba s 440 (330) gld., stanovanjem in 80 gld. podpore iz lokalnih fondov, do 15. aprila na kr. š. sv. — Potem podučiteljska služba v Makolah (Maxau, 3 r.) s 440. (330 gld.) in stanovanjem ter 40 gld. iz kranj. šol. fonda, do 15. aprila.

— (Imenovanje.) G. Fr. Kuralt, učitelj na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici, je imenovan za tajnika deželne gospodarske družbe v Zagrebu. O velikej noči uže otide na svoje novo mesto.

— (Kronist nam pripoveduje, da so dvorniki in spremiljevalci nagovarjali kralja Froto III., naj se oženi, da bode nevesta pošila in uredila njegovo raztrgano perilo. Res lep posel za novo-ženjeno kraljico. In znan francoski pregovor se glasi: „v onih srečnih časih, ko je kraljica Berta še šivala“. Dandenes se menda te vrste ljudje ne bavijo z enacimi opravili.

Potem se je jela produkcija sama deliti v posamezne stroke; in dandenes ga menda nij človeka, kateri za vse svoje potrebe sam skrbi.

Končno so se jela pa zopet v teh posameznih obrtniškikh strokah posamezna poslovanja deliti. Na Angleškem je na primer izdelavanje ur razdeljeno v 105 posameznih poslovanj, katerih vsako poseben človek opravlja, oziroma nadzoruje, in nij ga v takih fabrikah delavca, ki bi znal vse dele jedne ure sam narediti. V nekaterih strokah je delo tako

— (Javni zbor slovenskega političnega društva „Sloge“) bode v nedeljo 31. marca v graščinskih prostorih v Kviškem ob 3. popoldne (glej dopis iz Gorice.) — Dne 7. aprila pa ima „Sloga“ enak shod v Kobaridu.

— (Za pogorelce v Klanci in Huhah) pri Kranji je daroval g. Peter Majdič 200 gld. Tudi bar. Mih. Cojz je dal deliti denar, lesa, slame in živeža mej pogorelce. Škode je 28.000 gld. Zavarovanih je bilo pa le 12.000.

— (Gozdni požar.) Pri Braslovčah je pogorelo pet oralov dobro obrastene gozda.

Razne vesti.

* (Snežni plaz.) Iz Ausseeja se poroča, da je tam 23. marca snežni plaz veliko škodo naredil. Več dni je šel sneg, potem je hitro prišel jug. Z gore se je zvalil tak velikanski snežni plaz v dol, da je železnico na 300 metrov daleč 15 metrov visoko zasul; najlepše drevje je lomila valeča se velikanska snežna kepa, kakor bi bili klinčki. Plaz snega se računi na pol milijona kubikmetrov. Železnica je ustavljena.

Dunajska borza 29. marca

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Štateni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	40	40
Štateni drž. dolg v srebru	64	40	40
Zlata renta	71	30	30
1890 drž. posojilo	110	75	75
Akcije avstrijske banke	738	—	—
Kreditne akcije	221	75	75
London	122	20	20
Napol.	9	65	65
C. kr. eskini	5	74	74
Štebro	107	25	25
Deževne marke	60	15	15

Dve kočiji, (00—1)

čisto novi, še prav malo rabljeni, na pol pokriti, se prav v ceno prodajeta. — Ponudbe sprejema administracija „Slov. Naroda“.

Naznanilo.

Prva koroška mehan. predilnica v Trgu (Feldkirchen) na Koroškem,

početkom tega leta v polnem delu, prede: predilno in kosminko prejo od št. 1—20 po naročilu prav po ceni, a prede in dela i proti plačilu, in sicer:

12 kr. za 1/2 kilo (1 funt) kosminko preje od št. 1—20, in

20 kr. za 1/2 kilo (1 funt) predilno prejo od št. 1—20;

dalje je predilnica v zvezi s tkalnico, v kateri se izdeluje prav po ceni vse surovejše plateno blago (n. pr. vrče za ogle in žito, nepremične štorije, platno za šatore, platno za jadra, plahte in domače platno). (101—1)

Naročbe se brzo izvršujejo. V Trgu (Feldkirchen) meseca marca 1878.

razdeljeno, da bi človek skoraj dvomil, je li to pretiranje koristno ali ne. J. Mill nam pripoveduje, da je videl ključarja, kateri je uže deset let delal v fabriki, pa nij znal ključa narediti; revež je ves ta čas samo ključa pilil.

Primerna delitev dela uže s tem veliko koristi, da vsak človek lahko dobi svojim zmožnostim primerno poslovanje, in da se človek v eni stroki lažje in boljše izuri.

Delavčeva izurjenost pa je važen faktor pri vsakem poslovanju. A Smith pripoveduje o tem, da izurjen kovač, kateri navadno dela žreblje, napravi po 2300 žrebljev, kovač pa, kateri le včasih dela žreblje, 800—1000, tak pa, kateri jih še nikoli nij delal, komaj 2 do 300. Otroci, kateri pri šivankah delajo ušesa, izurijo se pri tem tako, da preotlijo najtanjši las, in v to majheno luknjico drugi las vdenejo.

(Dalje prih.)

Loterijske srečke.

V Trstu 23. marca: 44. 33. 17. 35. 51.
V Liuci 23. marca: 55. 51. 2. 79. 35.
V Pragi 27. marca: 19. 69. 8. 89. 6.

Poljna, njivna in gozdna semena,

zanesljivo kaljiva, osobito seme orjaške pese, franc. večne detelje in raznih trav

po najnižjih cenah prodaje

Peter Lassnik,

trgovec in ekonom v Ljubljani, v gl. doliških ulicah št. 1.

Centralni bureau trštvu z blagom in pridelki!

tudi

za pridelke gospodarstvene, obrtske, rudniške in gozdniške!

Nakupuje in prodaje se blago in deželni pridelki za prekupa, zaloge za poskušnje in naročila, tudi se mogó takoj dajati vsakovrstne predplače v gotovini; za kakova večja podvzeta je na razpolaganje obilno naloženega denarja, kateri se more prejemati gotovo in točno. Občna trgovska agentura za uvažanje in izvažanje z zastopstvi v naših in v tujih deželah ter s častnimi zvezami z vsemi večjimi kraji za obrtstvo in s pristanišči vse Evrope: Leo Binder, Wien, Kärntner-Ring 1, & verl. Kärntnerstrasse 55, na Dunaji ustanovljena od l. 1851).

Posebni oddelak človekoljubnemu zavodu

za uradnike

in

namestenja

v višje službe za oba spola.

Iščoče službe,

v trgovske, tehnične, gozdniške, kmetijske, kulturne, obrtske, umeteljske, muzikalne, pearske, vednostne, učiteljske in odgojiteljske stroki — obeh spolov, v zadnji tudi z znanjem jezikov, petja in muzike, priporočamo in oskrbujemo uže mnogo let s priznanim solidnostjo in strokovnjastvom čestitim gospodom principalom, obrtnikom, zavodom, društvom, visokej gospodi in družinam, prav kakor želé itd. v največjo zadovoljnost in brezplačno; pri tem ne gledamo, da se z denariem okoristimo, nego to opravljamo zgolj iz človekoljubnih namenov ter žrtvujemo vse svoje moči, da dosežemo svojo humano serho.

Leo Binder, (278—10)

glavni agent, lastnik in utemeljitelj tega človekoljubnega zavoda, (Wien, Stadt, verl. Kärntnerstrasse 55).

Devetletno bolezen v želodci, čutniško bol

odpravljajo

pravi Hoffovi

sladni priredki.

Iz Marijine kopeli dobil je dne 16. junija 1877 c. kr. dvorni oskrbovalec g. Ivan Hoff v Berlinu, glavna zaloga in tovarna za Avstrijo in Ogersko na Dunaji, Graben, Bräunerstrasse 8, Pešta, Hutstrasse 10, pismo, katero se tako-le glasi: Po devetletnej bolezni v želodci zasledil sem naposled v Vašem zdravilnem pivu od sladnega izvlečka pravo zdravilo, katero me je osvobodilo mučnih mojih bolij. Drisko sem izgubil, vročina je odjenjala, bolni jezik je zadobil zopet svojo navadno barvo. Na vsem se imam zahvaliti Vašemu odličnemu sladnemu izvlečku!

Peter Bräuer,
v Kösigswarthi.

(82—2)

Tudi Hoffova sladna zdravilna čokolada je prav lekovita, ona krepi čutnice in sladni prsni bonboni preganjajo kašelj po prehladu ter lajšajo celo pljučne bolezni.

V Ljubljani pri **Gabr. Piccoli,** lekarna „pri angelju varhu“ na dunajski cesti.

se prodajajo proti zmernim plačam na obroke pri
(343—5) *Ivanu Giontiniju*
v Ljubljani.